

MAVILÁG

Cluj—Kolozsvár 1928.

POLITIKAI NAPILAP

Szombat, október 13

A régens-patriárka vonata összeütközött Csikszeredán egy személyvonattal

(Brassó, október 12. Saját tudósítónktól.) A Brassóból közlekedő 418 számú személyvonat Csikszeredán összeütközött az 513 számú személyvonattal. Az egyik vonaton utazott Miron Christea régens-patriárka. Néhány kocsi megrongálódott, de emberben nem esett kár. A forgalmat még nem állították teljesen helyre.

Eltűnt egy francia tengeralattjáró negyvenkét emberrel

(Páris, okt. 12.) Óriási idegességet kelt a tengerészeti minisztérium jelentése, amely szerint egy francia tengeralattjáró 3 tisztből és 39 matrózból álló személyzettel eltűnt. A hajó Cherbourból Észak-afrikába indult és már napokkal előbb meg kellett volna érkeznie.

Hidroplánok és hajók indultak a szerencsétlenül járt tengeralattjáró keresésére.

A Zeppelin ma hajnalban Gibraltárnál megkezdte óceánrepülő útját

Erős szelekkel kell megküzdenie az óriás léghajónak

(Berlin, okt. 12.) Barcelonai jelentés szerint a Zeppelin este 7 órakor átrepült 800 méter magasságban a város felett. Viharzónák miatt nem hagyhatta el a kontinentet Bordeaux-tól délre s ezért tartott déli irányban, Spanyolország felé.

A jelentés leadásakor a spanyol keleti partok felett repül és éjfélkor eléri Madridot. Gibraltárnál a kora hajnali órákban kezdi meg a repülést az óceán felett. Időjárás jelentések este fél 10 órakor: Madridban felhős, esős nyugati

szelekkel, látástávolság 1 km. Lisszabon északnyugati szelek, tiszta égbolt, látástávolság 20 km. Azori-szigeteken felhős, igen erős délnyugati szelek, látástávolság 3 km. Reggel hét órakor a Zeppelint Madelra irányában látták.

Tizenhárom ember pusztult el Galacnál egy hajókarambolban

(Galac, október 12.) Egy személyszállító hajó összeütközött egy motoros hajóval. Tizenhárom ember elpusztult.

A szerencsétlenségről közelebbi részletek még hiányoznak.

Egyévi fegyházra ítélték Kaizler Ödön fegyházviselt jegyzőt, aki kémkedés gyanújába akart keverni ismert magyarpárti vezetőket

Távollevő társait in contumaciam öt-öt évi börtönre ítélték

(Cluj-Kolozsvár, okt. 12.) A hadbírósga ma hirdette ki az ítéletet a Kaizler-léle kémkedési ügyben, amelybe a többszörösen börtönviselt szélszamos ismert magyarpárti vezetőket akart bekeverni.

Kaizler a tegnapi tárgyaláson bevallotta hogy a magyarpárti vezetőket azért keverte bele ügyébe, mert megakart bosszulni magát rajtuk, amiért elutasították, mikor könyöradományokat akart pumpolni tőlük. A kolozsvári rendőrségen megverték és ezt követelték tőle, hogy ismerje be magyar kém voltát. A terror hatása alatt úgy vallott, ahogy a rendőrségen kívánták s mikor itteni büntetésai után tudakozódtak, felemlítette ismert magyarpárti vezetőket nevét, akikre haragudott. A tárgyaláson Draghiciu és Pulca rendőrigazgatókat és Deheleanu sziguranca ügynököt is kihallgatták, akik elmondták, hogy Statescu akkori kolozsvári

rendőrprefektus rendeletére ők annakidején átutaztak Nagyváradra, hogy a Kaizler által megnevezett Osvát Jenő kapitányt, a magyar irredenta állítólagos romániai ügynökét kinyomozzák.

A három rendőrtisztviselő jelen volt, amikor Peredy barátságátalanul fogadta Kaizlert, akit azzal kergetett el, hogy előbb tisztáznia kell magát és csak azután jelentkezzen nála.

Peredy a szembesítéskor valószínűleg minősítette az állítást. Kijelentette, hogy a három rendőrtisztviselő nem is volt jelen, mikor Kaizler vele találkozott. Kaizler személyére vonatkozólag egyébként Peredy bemutatta a Magyar Párt lapjainak egyik kommunikációját, melyben a Magyar Párt felhívta tagjait, hogy Kaizlert az első kínáló alkalommal tartóztassák le. Peredy valamása után még né-

hány jelentéktelen tanut hallgattak ki.

Nicolau kapitány hadbíró ügyész a tanúkihallgatások után elejtette Peredy György szerkesztő ellen a vádat és azt csak Kaizlerrel és állítólagos büntetésével, Kun Bélával, Kacsá Irénnel és Osvát Jenővel szemben tartotta fenn.

A mai tárgyaláson a perbeszélők hangzottak el. Nicolau hadbíróügyész vádbeszédében Kaizlert mint veszedelem kímét állította be, aki három társával — akiket nem sikerült elfogni — Románia hadüti kait akarta megszerezni. Elítélését kéri.

Kaizler védője, egy hivatalból kirendelt főhadnagy, arra hivatkozott, hogy a vádlott iszákos, züllött ember, akit lopásért tartóztattak le és csak azért vállalta magára a kémkedést, hogy megszabaduljon a rendőrségi ütlegetől. Kéri a kémkedés vádját alól való felmentését.

A hadbírósga rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletét, melyben bebizonyítottak vette az ügyész vádjait és ezért

Kaizler Ödönt 1 évi fegyházra, szökésben levő társait pedig, Kun Bélát, Kacsá Irént és Osvát Jenőt in contumaciam 5—5 évi börtönre ítélte.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Str. Bob (volt Kismester u.)
Nr. 2. Szerkesztőség délelőtt
12 óráig Strada Regina Maria
(v. Deák Ferenc u.) No. 36
szám. Telefon: Nappal 603,
és 194. — Előfizetési ár:
egész évre 750 lej, félévre 380
lej, negyedévre 200 lej és egy
hónapra 70 lej. Külföldre
szeknek az áraknak kétszerese
Hirdetések tarifa szerint. —
Apróhirdetés egy szó 2 lej

Román repülő európai körutja

(Róma, október 12.) Santa Marino román repülő európai körútra indul. Legközelebb Bukarestbe érkezik. Jelenleg Rómában van.

A cremonai ítélet

Cremona, október 12.) A kommunista per vádlottjait egyenként 4 évre ítélték.

A tisztviselők egy napi jövedelmét akarja a kormány a besszarábiai inségesek felsegélyezésére fordítani

(Bucuresti, okt. 12.) Bratianu Vintila elnökelete alatt tegnap este fontos miniszterközi konferenciát tartottak, amelyen a besszarábiai inségesek felsegélyezésének módzatait tanácskozták meg. A konferencia elhatározta, hogy az eddigi megszavazott segély összegét még 40 millió lejjel emelik fel, amely összeg közmunkákra fordítanak, hogy ezáltal segítsenek a munkanélküli nyomorgók ezreire.

Az őszi vetőmag beszerzésére tízmilliót szavaztak meg és 5 milliót pedig a Vöröskereszt részére, amelyből az anyákat és a gyerekeket fogják élelmiszerrel ellátni.

Az éhező lakosság felsegélyezésére ezenkívül társadalmi akciókat rendeznek és gyűjtés útján akarnak nagyobb összeget szerezni az inségesek számára. A kormány elhatározta, hogy felszólítja a tisztviselőket arra, hogy egy napi jövedelmüket áldozzák az éhező besszarábiai lakosság felsegélyezésére.

Ma már a pontosság és a megbízhatóság szimbóluma a

WATERMANN

töltőtoll. Nincs vele baj, tartós, elegáns, finom, egyszóval az a világhírű

töltőtoll

amelynek régtől ismerik. Szívesen vett és örömmel adott

ajándék

részletre is megkaphatja

LEPAGE-TOLL

CLUJ.

Kérjen részletes ajánlatot.

GÖDKÖS AZ UTCATOK...

Az autobusbaleset áldozatai Kolozsvár tanácsát is szavatosként perbehívják

Senki sem törődik a felásott Ferdinand-ut betakarításával

(Cluj-Kolozsvár, október 12.) A nyár folyamán sorozatos autóbusszerencsétlenségek fordultak elő Kolozsváron, melynek előidézésében jelentős szerepe volt a rossz kolozsvári közlekedésnek. Akkor a városi tanács sürgősen javítani kezdte a Calea Reg. Ferdinand gödreit és egy időre tényleg meg is szűntek a szerencsétlenségek.

Tegnapelőtt este a Calea Reg. Ferdinandon újabb szerencsétlenség történt és csak a véletlenségnak köszönhető, hogy a balesetnek halálos áldozatai nem lettek.

Az autóbussz soffiériének vallomása szerint a szerencsétlenséget az út közepén levő földhányás idézte elő.

egyszóval a rossz kolozsvári közlekedés megint balesetet okozott. A város technikai ügyosztálya hónapokkal ezelőtt megkezdte egy új vízvezetési hálózat lerakását a Calea Reg. Ferdinandon és a munkálatok rendben be is fejeződtek, azonban az út közepét elmulasztották kiegyenlíteni, habár erre a nagyforgalmu uton már rég szükség lett volna. Az út elejét újra burkolják és a forgalmat annyira megakasztották, hogy az uton csak a vasut irányában közlekedhetnek járművek. A Főter irányában lehetetlen a közlekedés és ha egy jármű a Főterre akar eljutni, óriási kerülőt kell tennie.

A városnak úgy látszik nem sürgős

az utak gyors rendbehozatala, mert semminemű intézkedés nem történt az utépítési munkálatok sürgős befejezésére.

A városi tanács minden körülmények között annyi figyelemmel tartozik a város közönségével szemben, hogy megszüntesse a forgalmi akadályokat és kötelessége lenne a javítási munkálatokat éjjel is végeztetni, hogy a város legforgalmasabb utcája megszabaduljon a forgalmat akadályozó torlaszoktól.

Értesítéseink szerint az autóbusszaleset áldozatai a várost is perbe hívják abban a kártérítési perben, amelyet az autóbussz tulajdonosa ellen indítanak

tációk, amelyekre a munkásságnak hasonló eszközökkel kell válaszolnia.

— Ezért tehát minden kérés nélkül kijelenthetem, hogy a munkásságot nem lehet elítélni azért, mert forradalmi eszközökkel a társadalom megreformálására törekszik. A forradalmi helyzetet maga az uralkodó osztály teremti.

Ezután ismerteti a kommunizmus elméletét és rámutat arra, hogy az nemcsak harcmodor, de ideológia is lehet s ezért ember emberi érzések fölé nem ítélkezhet. Kijelenti, hogy a társadalmi osztályoknak törvényeket kell alkotniuk, mert az állam törvényei is érdekközösségek szájaize szerint készültek el. A klandesztinizmus, melyet a vádlottak nagyrésze a főbűnrónak fel, csak olyan államban létezhet, ahol nincsenek normális jogállapotok. Romániában az uralkodó hatalom, maga a burzsuázia sem tiszteli a alkotmányt, így tehát illegális tettekre ragadtatja magát. A sajtószabadságot a legkategorikusabban kimondja a konstitúció és ezt nálunk mégsem tisztelik. Az alkotmány szabad gyűlekezési jogot ad minden állampolgárnak, minden politikai pártnak és a kommunista pártot Romániában egy miniszeri rendelettel feloszlatták.

A követkzőkben az ügyvéd alapszabályokból kimutatja, hogy a Falusi és Városi Dolgozók Blokkja és a kommunista párt között mily óriási a különbség. Vádként szerepel a blokk ellen — mondja Patrascanu — hogy programjában a municiógyárak feloszlatairól, a teljes leszerelésről és a szovjettel való kibékülés követeléseiről tesz említést. Ha ez bűn, akkor először is az Egyesült Államok elnökét kellene becsukni, mert megszerkesztette a Kellogg-paktumot mely szintén a leszerelést követeli. Genfben ez a kérdés alandóan napirenden volt, a szovjettel való kibékülést pedig maga a nemzeti parasztpárt is követeli.

Lapunk zártakor Patrascanu dr. védőbeszéde még tart.

Leszerelik az osztrák önvédelmi alakulatokat

(Bécs, október 12.) Seipel kancellár a mai értekezleten felkérte a pártok vezetőit, hogy találják meg a módját az önvédelmi alakulatok, így a Heimwehr és Schutzbund leszerelésének.

Kállay Tibor nagy többséggel győzött a nagykanizsai választásokon

Fordulat előtt áll a magyar politika

(Budapest, október 12.) Néhány héttel ezelőtt a magyar politikai élet nagy szenzációja volt Kállay Tibor volt pénzügyminiszter kilépése az egységes-pártból. Kállay ugyanis nem mindenben értett egyet Bethlen István gróf politikájával, ezért levonva a következtetéseket, nemcsak a pártból lépett ki, hanem egyidejűleg letette nagykanizsai mandátumát is, amelyet a magyar egységes-párt juttatott neki.

Kállay kilépése után arra számítottak, hogy párthívei, Gaál Gaszton és még vagy három-negy radikálisabban gondolkodó képviselő követni fogja vezéréket, azonban ez nem következett be s így az időközben kiírt pótválasztáson Kállay Tibor a baloldali pártok támogatásával, az egységes-párt nem hivatalos jelöltségével, Bozs Lajossal szemben indult a választási

harcba, mely harc a demokrácia és reakció küzdelme volt.

Hosszu hetekig tartó korteskedés után csütörtökön zajlott le Nagykanizsán a választás amely a

Kállay Tibornak és partjának hozott hatalmas győzelmet.

Dacára annak, hogy a hivatalos apparátus minden eszközt igénybe vett a főzö-párti érdekében, Kállay Tibor mégis abszolút többséggel győzött, amennyiben

a Kállay 3477, Bozs pedig mindössze 1775 szavazatot kapott.

Kállay Tibor választási győzelme tulajdonképpen a közönséges választási siker keretében, mert bizonyos, hogy ez a győzelem a magyar politika élet jövőbeni kialakulására nagy hatással lesz.

A védelem tudományos argumentumokkal próbálja igazolni a vádlottakat

A kommunista-per mai tárgyalásán I. Patrascanu védő beszélt

(Cluj-Kolozsvár, október 12. A Mai Világ tud.) A monstrepor ma délelőtti tárgyalásán dr. I. Patrascanu védőügyvéd mondott beszédet. Patrascanu a védők sorában a legfiatalabb, de beszédéből nagy tudás és széles látókör csillan ki minduntalan.

A per lényegét kívánja tisztázni akkor, amidőn tudományos argumentumokkal igazolja, hogy a munkásság és az uralkodó osztály között egy történelmi harc folyik, amelyekért sohasem lehetett egyéneket felelőssé tenni. Véleménye szerint Románia nemhogy mentesülne ez alól a törvény alól, de olyan magatartásra kényszeríti a munkásságot, amelyből az uralkodó osztály

nem húzhat előnyöket. Rámutat arra, hogy Románia gazdasági élete mintegy ötven év leforgása alatt lépett bele a nemzetközi élet vérkeringésébe és a rövid idő alatt az országban a tökéletes gyors és hirtelen végbemenő akkumulációs folyamat ment keresztül. Összehasonlító statisztikákkal kimutatja, hogy a romániai nagybancok meglévő tőkéik negyvenötven százalékát könyvelik el nyereség képen évente és statisztika igazolja azt is, hogy negyven év leforgása alatt Európában egyik államában sem helyeztek el annyi tőkét bankokban, mint Romániában.

— A bankok — folytatja Patrascanu dr. — a horribilis hasznokat a gyárak

tulajdonba vételével biztosították maguknak. Ilyenformán tehát a munkásságtól vonták el azt, amit haszonként elkönyvelhetnek. Mert kijelentem, hogy a világ egyik államában sincsenek olyan munkaviszonyok, mint Romániában, ahol törvényileg kell biztosítani azt, hogy a munkást fizikai erején túl ne dolgoztassák. A gyors meggazdagodás vágya, amely az uralkodó osztály részéről megnyilvánul, a drágasági index horribilis emelkedése és a többi okok mind együttesen késztették arra a munkásságot, hogy elnyomottakkal, kizsákmányoltakkal karöltve radikális harcot folytasson az elnyomás ellen. Az elnyomás azonban nemcsak gazdasági, de politikai eszközökkel is történik. A marosmenti munkásszervezetek feloszlata, a munkásokhoz való bezárása és a munkásságtól elnyomása, ezek politikai ten-

„Magyarország a Kellogg-paktumhoz való csatlakozással ünnepélyesen lemondott a békeszerződés erőszakos uton való megváltoztatásáról“ — írja a Le Temps

(Páris, október 12. Saját tud.) A világsajtóban óriási feltűnést keltett, hogy Amerika példátlanul minősítette a magyar kormány jegyzékét a Kellogg-paktum ügyében, amiért a jegyzék a békeszerződés revíziója ügyében állást foglalt. A párisi Le Temps mai száma vezércikkben foglalkozik az ügyvel és azt írja, hogy Magyarország küzdelme a trianoni békeszerződés ellen éppolyan érthető, akárcsak a kisanantant harca Trianon mellett.

A lap természetesen minősíti, hogy Magyarország a Kellogg-paktumhoz való csatlakozásánál megragadja az alkalmat annak kifejezésére, hogy békés uton kívánna elérni a ránézve fájdalmas szerződés módosítását.

A trianoni békeszerződés megkötésekor fölvettek az egyezségi okmányba a

tizenkilencedik szakaszt, amely kimondja, hogy a Népszövetség időnként felülvizsgálhatja a szerződések alkalmazhatatlanná vált pontjait.

„A Kellogg-paktummal kapcsolatban elfoglalt álláspontjával — írja a Le Temps — a magyar kormány nem tett egyebet, minthogy kifelé és befelé is ismert revíziós reményeinek adott kifejezést. A francia vezetőlap végül is érdemként röjja fel Magyarországnak, hogy a Kellogg-paktumhoz való csatlakozással ünnepélyesen lemond arról, hogy a trianoni békeszerződést erőszakos eszközökkel megváltoztassa. Ezzel a magatartással ugyanis Magyarország biztosította az összes volt központi hatalmak csatlakozását a Kellogg-paktumhoz.“

Arban és minőségben csak a

MOSKOVITS-KALAPSZALON

vezet. Alakítások gyorsan és olcsón készülnek

CLUJ.
„EGE E FERDINAND 3.
(AZ UDVARBAN)

ELKÉSZÜLT AZ ÚJ ANALITIKUS TANTERVEZET

Tudósokat nevel Anghelescu miniszter a gimnázium alsó osztályainak diákjaiból

A népek történelmi, gazdasági és kulturális kapcsolatainak szerepe az első osztályos nevelő koponyájában — Kellemtelen zavarokat idézett elő az új érettségi rendelet

(Cluj-Kolozsvár, október 12. A Mai Világ tud.) A közoktatásügyi minisztériumban befejezték az első- és másodosztályos tanulóknak vonatkozó analitikus tanterv szerkesztési munkálatait és megküldték a tantervet az ország összes gimnáziumainak és liceumainak. A tanterv szerint a középiskolák első- és másodosztályos tanulóit a következő tanterv alapján fogják oktatni.

A tudományok tárháza a kis koponyákban

Ugy az első, mint a második osztályban a hittant heti négy órán át adják elő. A román nyelvet szintén heti négy órában, míg a francia nyelvet az elsőosztályban heti 4, a másodosztályban pedig heti 3 órán át tanítják. Történelemből az előadótanár a népek politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatait köteles tanítani és a román nép történetének előadásánál különös szempontokat kell érvényesíteni a román népnek a szomszéd népekkel való kapcsolataira. Az elsőosztályban az ókor és a középkor történelmét tanítják 1453-ig, míg a másodosztályos tanulók tananyagában a történelem egész a legújabb korig tanítandó.

Földrajzból az elsőosztályban az általános fogalmak tizenegy leckében, a regionális földrajz 33 leckében és az összefoglalás pedig 8 leckében tanítandó. A második osztályban Európa földrajzát negyven leckében tanítják. A matematikát heti három órában adják elő. Az oktatás arra kell irányuljon, hogy a matematikai tudományok összefüggő fogalmait úgy tanítsák, hogy az a praktikus életben felhasználható legyen és alapját képezze a felsőbb osztályok matematikai tanulmányainak.

A kémiát a másodosztályban heti két órán át adják elő és főképpen olyan kísérleteket mutassanak be a tanulóknak, melyekkel egyúttal bevezetik a fizikát is.

A természettudományból az elsőosztályban az állattant, a második osztályban pedig a növénytant tanítják. A zeneoktatás heti két órát, a rajz az elsőosztályban két órát, a másodosztályban pedig egy órát vesz igénybe hetenként. Ezenkívül heti két órán át tornaoktatás van.

Bonyodalmak az analitikus tanterv körül

Mint az analitikus tanterv direktíváiból kitűnik, Anghelescu miniszter közoktatási reformja nagyfokú változtatásokat idézett elő a középiskolai oktatásban. A változások azonban a legfelső osztályok tanulóira voltak különösen végzetesek. Az új tanterv ugyanis hétéves tanulókat középiskolai rendszert hozott be és az idej átmeneti időszakokkal a VII.-ik osztályu tanulókat is érettségire állította. Ezzel megkezdődött a rendellenességek sorozata, amennyiben azok a hetedikesek, akiknek sikerült az érettségi akadályain keresztüljutni, egy évet nyertek tanulmányaikban.

Ez magában véve nem lenne még hiába, hanem a baj ott kezdődik, hogy

számos hetedikes nem állott érettségi vizsgára és ezeknek a helyzet az új rendszer folytán kétségbeesetté vált.

A nyolcadik osztályt megszüntették és a következő érettségi vizsgára a régi rendszer szerint végzett hetedikesek nem jelentkezhetnek, miután a júniusi érettségén már csak azok a diákok vehetnek részt, akik a módosított tanterv alapján fejezték be a hétéves gimnáziumi tanulmányokat. Ezek legfeljebb magánúton végezhetnek a nyolcadik osztályt, de viszont

még magánvizsgálatokat sem enged meg az új rendszer.

A közoktatásügyi miniszter ezeket a diákokat a hetedik osztály ismétlésére kötelezi, amivel nem egy, hanem két évet veszítenek, miután az új érettségi rendszer szerint egy előkészítő

egyetemi évet kell elvégezniük. Hasonló helyzetben vannak a nyolcadikosok is, akiknek nem sikerült az érettségijük. Ezek az új rendszer értelmében szintén csak a hetedik osztályba iratkozhatnak és szerencsés hetedikes kollégáik mögött, akiknek sikerült az érettségi vizsgát letenniük két évvel maradtak el.

A közoktatásügyi minisztériumnak az átmeneti időszakot a felsőbb osztályokban mindaddig meg kellene hosszabítani, míg ezek a diákok valamennyien teljesnek az érettségi vizsgákon, mert a diákok életéből elvesztett egy-két évek olyan jelentőséggel bírnak, hogy arra még Angelescu is tekintettel kell lennie.

Ujabb házbeomlás Prágában

A liebeni negyedben összeomlott egy épülőfélben levő emeletes ház, amely minden ottlévő életét maga alá temetett

(Prága, október 12. A Mai Világ távirata.) Még jóformán el sem takarították a Minszeidey ház összeomlott romjait és máris újabb házkatasztrófiáról érkeznek jelentések.

A prágai rendőrgazgatóság hivatalos közlése szerint a késő éjszakai órákban a csehszlovák főváros határában levő liebeni negyedben egy épülőfélben levő négyemeletes ház megrongálódott és összeomlott. A ház-

összeomlás részletei egyelőre még ismeretlenek. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a épülőfélben levő házban az éjszaka folyamán több hajléktalan huzódott meg, akiket maga alá temetett az összeomló bérpalota.

Az újabb házösszeomlás híre mély megdöbbenést keltett és Prágában azonnal újabb agresszív munkásmegmozdulásoknak fog alapot nyújtani.

Hatalmas méreteket ölt az őszi légveszedelmesebb betegsége: a náthajárvány

Emberáldozatokat követel a betegség — Kolozsváron minden második ember meg van hűlve

(Cluj-Kolozsvár, október 12. A Mai Világ tudósítójától.) Idézzük a költőt: Elmult a nyár, beköszöntött az őszi hűvös szeleivel és nyirkos levegőjével. Néhány nappal ezelőtt peregrin megeredt az eső és az emberek már nem is emlékeznek arra, miképpen néz ki a gyönyörű napos idő.

Valaki tüszentett egy hatalmasat, hogy rengott a föld. Tagadhatatlan, hogy itt van az őszi.

Mert, hogy nyitabbak legyünk, mi történt a nyár elmúltával: az orvosi rendelők betegekkel teltek meg és kezdetét vette az ugynevezett „betegségi” szezon, amely már eddig több áldozatot is kivánt. Minden második ember meg van hűlve. A nátha és az influenza mindenkit ágybadöntött és amennyiben az időjárás meg nem változik, úgy komoly veszedelem fenyeget, hogy a náthajárvány még nagyobb méreteket fog ölteni.

Az influenza halálos áldozatai

Még élénk emlékezetben van az a borzalmas méretű spanyolnáthajárvány, amely 1918-ban dühöngött Európászerte. Ennek a borzalmas betegségnek a szimptomái mutatkoztak számos községben, ahol az őszi betegségek krónikusabban léptek fel.

nátha keleti lázbetegségek bacillusaival keveredett, ami sok tifuszt és más veszedelmes keleti betegséget idézett elő.

Kolozsváron minden második ember beteg

A vidéken vannak korszerűtlen betegek. Az a helyzet azonban, hogy a városi lakosság soraiba is befészkelte magát a náthajárvány. Az egyik ismert kolozsvári orvos az őszi betegség méreteit az alábbiakban vázolta:

— Meleg napok után váratlanul hűvös, rövid időre rá pedig esős idő következett és ez a közönség nagy részét betegségbe döntötte. Alig emlékszem az időre, hogy annyi influenzabeteget páciensem lett volna.

— Hozzávetőleges kimutatás szerint

Kolozsváron minden második ember beteg.

Tudomásom szerint vannak olyan családok, ahol heten betegek és a legkisebb gyerektől az apáig a család apraja-nagyja az ágyat nyomja.

— Kolozsváron jelenleg több mint huszezer hűléses náthabeteget van, akik teával és különböző házi szerekkel kezelik magukat. A járványszerű őszi betegség ellen nem is lehet másképpen védekezni, mint jól öltözködni és vigyazni a torokra.

Kinevezték a regionális nyugdíjbizottságokat

(București-Bukarest, október 12. A Mai Világ tudósítójától.) A kormány kinevezte a regionális nyugdíjbizottságokat, melyeknek megbízatása október elsejei hatállyal kezdődik és három évre szól. Bukaresten kívül Kolozsváron, Nagyváradon, Marosvásárhelyen, Csernovitzban, Kienevben, Galacban, Jasiban és Krajovában fognak működni bizottságok.

A kolozsvári bizottság elnöke Gh. Minea Popescu táblabíró, tagjai Camil Velteanu pénzügyi-felügyelő, Victor Dumitriu pénzügyigazgató, Terpu alezredes és dr. Ládai István. Nagyváradról Alexandru Oltean pénzügyigazgató tagja a bizottságnak. A marosvásárhelyi bizottság elnöke Petru P. Avramescu táblabíró, tagjai: Coculescu, a nyugdíjintézet megbízottja és Tiberiu Marian ezredes.

Paplan, matrác, párna
legolcsóbb, legjobb
SCHWARTZ JAKAB
Calea Victoriei 10. szám.

MEGNYILT
A
LYONNAISE
SELYEMGYÁRI LERAKATA
STR. REG. MARIA 3.
(V. DEÁK FERENC-U.)

A repülés jövője

„Száz éven belül a repülőgép el fogja érni a hang továbbterjedésének gyorsaságát”

(London, okt. 12.) Sir Soften Branker, az angol polgári repülőjáratok főnöke hétfőn előadást tartott a repülőforgalom fejlődésének kilátásairól szakértők és nagyközönség előtt. Arról beszélt, hogy a repülőgép a modern civilizáció terjesztésének egyik legfontosabb eszköze és hogy a személyforgalmat közvetítő nem katonai célokra szolgáló, hanem magánrepülőgépek az utolsó évtizedben huszonháromezer mérföldet tettek meg, még pedig csupán a rendszeres légi járatok vonalait. Ez idő szerint ezek a légi járatok összesen hetvenháromezer-hétszáz mérföld hosszúak.

Az angol Imperial Airway 1927-ben a saját vonalain a menetrend-szerű légi járatok kilencvenkét százalékat pontos idő szerint végezte, a hiányzó nyolc százalék onnan ered, hogy a rossz időjárás akadályozta a repülőgépeket. Érdekes volt a szakértőnek az a megállapítása, hogy a jó klímájú egyiptomi repülőúton, Kairótól Basráig egyetlen egy repülőjárat sem maradt el. Ami a repülőgépek gyorsaságának növekedését illeti, Sir Soften Branker nem lát abban a feltevésben semmi fantasztikumot, hogy

száz év leforgásán belül a repülőgép el fogja érni a hang továbbterjedésének gyorsaságát,

vagyis óránként 700 mérföldet fog megtenni a légűrben. Szerinte a repülőgép jövője nem az egyes országok konkurenciájától, hanem éppen ellenkezőleg, a parásztárgy együttműködéstől függ s összhangban kell lennie a repülőforgalomnak a vasúttal és a gőzhajóval.

Célszerű volna, ha például kedvéért először is az angol és a francia posta, ugyancsak a közlekedési vállalatok szerveznék meg közösen a repülőgépekkel kombinált forgalmat különösen tulhosszu utvonalakra és a tengerentúli járatokra. Valóságos áldás volna a népekre, ha a hétvégi kirándulások közönségét repülőgépek szállítanák, mert így az utazás nagyon kevés időt venne igénybe. Közel van az az idő, mikor

minden óceáni személyszállító gőzös repülőgépeket fog magával vinni,

aminek az a nagy előnye, hogy utasokat akkor is fölvehet, ha már kinn jár a nyílt tengeren és akiknek rendkívül sürgős a dolguk, azokat a hajót végeljáról néhány száz mérföldnyire még a fedélzeten átheti a repülőgépre, amely azután lényegesen megrövidíti a tengeri utat, jelentősen gyorsabban ér célhoz.

A nyomasztó pénzkrisis miatt felakasztotta magát egy bankigazgató

Megóvatolt váltók hátrára írta végrendeletét — A pénzügyi politika áldozata

(Kisenev, okt. 12. A Mai Világ tudósítójától.) Megdőbbséngő öngyilkosság történt tegnap délután Besszarabia fővárosában, Kisenevben. Az öngyilkos hős Mafta Griaiznov, ismert beszarabiai bankigazgató, akit az ország válsága, pénzügyi élete sodort magával.

Mafta Griaiznov a kisenevi „Tarutinó” bank igazgatója volt. Az utóbbi időben a pénzkrisis nagyon elhatalmasodott a szolid bázisokon álló pénzügyi intézet fölött és zisokon álló pénzügyi intézet fölött és észre az igazgató, hogy ügyfeleinek nem képes fizetni. A mérleg-egyenleg aránytalanság a vala-mikor jömlenő pénzügyi intézet mulhatatlan összeroppanását jelezte és ez a körülmény végső elhatározásra

ösztökölte a lejtőre jutott pénzügyi intézet vezetőjét.

A bankigazgató délelőtt még bent járt irodájában, majd hazament és bezárkózott szobájába. Eddig nem tudni, milyen célzattal, kötvények és megóvatolt váltók hátlapjára terjedelmes végrendeletet írt, amelyben öngyilkosságának okát kizárólag csak a nyomasztó pénzkrisissal indokolja.

A levelek megírása után a bankigazgató hátravonult a kertbe és egy hatalmas szilvafára felakasztotta magát. Hozzá tartozói csak nagykesőn akadnak rá, ekkor már azonban a helytelen gazdaságpolitika tragikus áldozata halott volt. A vizsgálat az öngyilkosság ügyében folyik.

„A nők egyformán futnak a nagy művész, a híres író, a feleséggyilkos, a betörőkirály után...”

Egyik nagy amerikai revü, a hírneves ideg orvos, E. Crosset tollából közöl cikket azokról a különös emberekről, kiket a jeles pszichiáter a hírnév bolondjainak nevez. Nem azokról beszél az orvos cikke, kik tehetséggel vagy anélkül mindenáron ki akarnak tűnni embertársaik közül. Ez, mint ő mondja, nem is veszedelmes species. A talentumos majdnem biztosan felemelkedik, a tehetségtelen meg egészen biztosan elpusztul.

E. Crosset cikke azokról a beteges emberekről beszél. — ezt a csodálatos betegséget inkább nők kapják meg — kik

ugy futnak a hírneves emberek, főként a férfiak után, mint ahogy az éjjeli lepke repül a fényes láng körül.

A revü cikke elsősorban azokról számol be, kik hírneves írókhoz és színészekhez leveleket írnak. Néha elmesés és ötletes leveleket. Van úgy is, hogy a férfi hurokra kerül és beugrik ezeknek a hisztériáknak, kik szükség esetén, ha más nincs,

híres banditáknak, betörőknek, kegyetlen szadistákus gyilkosoknak tesznek szerelmi vallomásokat.

A nagy bűnpörök pedig mindig lázasan vonzzák őket. Nincs áldozat, melyet meg ne hoznának, hogy egy igazalmas bűnpör tárgyalásán jelen lehessenek. Az amerikai orvosnak tökéletesen igaza van, mert hiszen mi is jól emlékezhetünk még a szörnyű daniosi rablógyilkosságra mikor a legelőkelőbb hölgyek törték magukat azért, hogy a förtelmes cigánylegény, Balog Tuta vallomását végighallgassák.

Ennek a bűnpörnek a tárgyalásán

történt meg, hogy a derék, becsületes csendőrmester megkérte a tárgyalást vezető elnököt, távolítsa el a jelenlevő asszonyokat, mert ő szígyvel előtűk ilyen förtelmes dolgokról beszélni.

A csendőrmester jóval szemérmesebb volt, mint a jelenlevő előkelő hölgyek,

kik csak sajnálkozva hagyták el az elnök felszólítására a tárgyalótermet.

Az amerikai orvos hiteles statisztikai adatot hoz arról, hogy hány levél jön a siralomházba és mit meg nem tesznek, hogy egy ilyen elítélt az utolsó napjain meglátogathassanak?

Beteges állapot ez, mondja a pszichiáter, hozzátéve, hogy mentül közönségesebb és alacsonylevelűbb valaki, annál jobban szomjuhozza a feltűnést. Aki valamit ér és tart valamit magára, az bátran mer egyszerű és pöz nélkül lenni. Mert az ilyen kulturált lélek tudja, hogy a legegyszerűbb, legsimábbnak látszó élet is vérágyasztó izgalmakat és megdőbbséngő változásokat takar. Olyan megdőbbséngő változatosságokat, hogy csak legylen lelki-erőnk azt végigélni. A legjámborabb polgár vagy polgárnő csónakja is állatok Scyllák és veszélyes Caribidisek között megr előre az életóceánon! Aki belső értékkel bír, az nem igen keresi a külső szenzációkat. Elégé változatos és nyugtalan az ő benső élete így is. Csak annak kell a folytonos zaj és izgalom, akinek szívében, lelkében kietlen üresség és sivár csend van.

Ez olyan időben, — állapítja meg a pszichiáter — mikor az emberek csak külső életet élnek és futva futnak saját maguktól és irtóznak benső lelki-világukba nézni, betegessé válik a mo-hó szenzációéhség. És ezt az igazságot mintha a mi idők bizonyítaná leg-

jobban. Feltűnni és a feltűnébe belekapaszkodni minden áron, minden körülmények között.

Egyaránt futnak a nagy művész, a híres író, a feleséggyilkos, a betörőkirály után.

Legutóbb egy huszonhét nőt meggyilkolt kékszakállú vett körül az érdeklődés. És ha elkerüli az amerikai villamosszéket, bele fog pusztulni a nők szerelmes ostromába! Az amerikai pszichiáter kissé kemény és erős színeket használ, de konkrét esetekre hivatkozik és nekünk nincs jogunk kétkedni sem igazságérzetében, sem jó hiszemiségében.

Igaz, hogy ezek a hírnév bolondjai rendesen beteg emberek. De nézzünk csak körül egy kicsit. Nem látjuk a furcsa szimptomát nálunk is? Az élet, mely tiszta, dolgos, rendes erkölcsi alapon nyugszik, érdektelen, színtelen és közömbös. Elfordulnak tőle az emberek és elfordulnak tőle — ami sokkal nagyobb baj — az irók és a művészek. Pedig ha most ezt valaki felfedezné! Mikor már az irók szemmeláthatólag minden témából kifogytak, felfedeznek a hétköznapiak költészetét, a tisztasság érdekességét, a jószág csábító voltát s a finomság megejtő erejét. Nem lehetetlen, hogy felfedezésük ujja alakitana a világszemléletet és ujja alakítaná az egész erkölcsöt, mert hiszen nagyon sokszor megtörtént, hogy amint Wilde Oszkár mondotta: nem művészet másolia az életet, hanem az élet megy a művészet után.

Boris király

most fennepélte trónralép sének tízéves év or ulóját és eljegyezte Victor Eimannol olasz király leányát.

A
BUDAPESTI
TOLNAI VILÁGLAPJA

minden
számához egy
keménykötésű

teljes regény ingyen!

Ara 40 lej

Teljes üzembem az ujonnan kibővített

NERVA

SZANATÓRIUM, CLUJ

Az eddig közbizalomnak örvendő vezető orvosokon kívül sikerült a nőgyógyászati és belgyógyászati osztály részére neves orvosokat megnyerni. Speciális gyógykurák, hő- és fogyasztókurák, röntgen, psicho és hipnoterapiái kezelése, mindenféle gyógyfürdők, dietetikus konyha. Igazgatóság. Napi ellátás: I. oszt. 400, II. oszt. 200, III. oszt. 150 lej

H I R E K

— Mihály király a fővárosba érkezett. Bukarestből jelentik: Mihály király tegnap Bukarestbe érkezett. A király több hétig fog tartózkodni a fővárosban.

— Heana hercegnő Balcicba utazott. Bukarestből jelentik: Heana hercegnő, ki több nap a Kous an-cában tartózkodik, tegnap elutazott a kikötővárosból. A hercegnő Balcicba utazott anyjához. Balcicban több hétig fog tartózkodni és ki-mándulásokat fog tenni a környé-ken. Valószínűleg a bulgáriai Vár-nába is ellátogat.

— Nem bocsátják szabadlábra a petroleumpanamist. A képviselő-ek a törvényszék vádta-ácsa megint utasította a petroleumpanamist, hogy a kikötővárosból letartóztatott képviselő-ek szabadlábra helyezési kérését. A törvényszék vádta-ácsának hatá-rozatát a tábla is helyben hagyta, így a panamista képviselők a par-lamenti ülészek megkezdésekor is börtönben maradnak.

— Megjavították a repülő és gyo-rság világrakordját. Londonból jelentik: Darcy angol repülőhad-nagy Sonthamptonban a sebességi világrekordot folyó küzdelemben a jelenlegi világrekordot megdön-tötte és óránként 498 kilométert ért el.

— Zárt ajtók mögött folyik a tárgyalás az osztrák különité-nyek leszereléséről. Bécsből jelen-tik: A parlament minisztertermé-ben ma délelőtt zárt ajtók mellett Seipel kancellár elnöklete alatt pártközi értekezletet tartottak. Az értekezlet tárgya a Heimver- és a Schutzhand-csapatok leszerelése volt.

— Október 15-én megkezdődik a bukaresti rádióadóállomás. Bu-karestből jelentik: Október 15-én mű-ködsébe helyezik a bukaresti rádió-adóállomást, amelyet Brassóban köz-vevőállomással egészítenek ki. Az ál-lomás a bukaresti Opera előadásait, szindarabokat és zeneműsorokat fog leadni. A rádióállomás működésbehe-lyezésével a rádiótörvényt is módosi-tani fogják, amellyel az engedélyek könnyebb megszerzését célozzák.

— Kolumbusz Kristóf reptélys utódja. Londonból jelentik: Az elmúlt héten Londonban egymásután huszonegy he-lyen követték el betörést. Ezeknél a be-töréseknél csak az volt különös, hogy a betörő soha semmit sem vitt el a la-kásokból. Amelyik lakásban megjelent, felfeszítette a szekrényeket, kirakta az értéktárgyakat a szoba közepére, a bankjegyeket pedig elszórta a földön. Ezenkívül cédulát hagyott hátra, ame-lyen ez állt: „Itt járt Kolumbusz Kris-tóf utódja, mindent megnézett, mindent látott. Közeledik a leszámolás”. A rend-őrség hasztalan nyomoz a titokzatos betörő után. Senki sem tud még csak személyleírást sem adni Kolumbusz Kristóf kíváncsi utódjáról.

— Hevesi Piroska nagy sikere Ber-linben. Kolozsvár nagynevű zongora-művésznője: Hevesi Piroska a napok-ban koncertet adott Berlinben, amely-mint a beérkező kritikákból és jelen-ésekkel kitűnik, nagy sikert hozott a művésznő számára. A művésznő ber-lini fellépéséről Berlin legelőkelőbb zenekritikusai szinte egyöntetűen álla-pítják meg, hogy játéka fenomenális erővel duzzad s ama művészek közül való, akik a csillagok hordjára hordják a marsallbotot. Hevesi Piroskát több berlini hangversenyiroda hívta meg koncertek tartására.

Három honatyából fog állani a kormány parlamenti ellenzéke

A nemzeti-parasztpárt megint nem vesz részt a parlamenti ülésszakon

(Bucuresti, október 13. A Monitorul Oficial közli a régens tanács dekrétu-mát, amely a parlamentet október 15-re összehívja. A minisztertanács meg-állapítja a trónbeszéd szövegét, amely felsorolja majd az ülészekben elinté-zendő törvényjavaslatokat, többek kö-zött a minisztériumok reorganizációjá-ról, az elemi iskolai s a szakiskolai oktatásról, az uttörvény módosításáról és az állami könnvvezetés újjászerve-zéséről szóló javaslatokat.

— A szaloniki frontátörés év-fordulóának ünnepei. Bukarest-ből jelentik: Tegnap érkeztek a fő-városba Presan és Toma Dumitrescu tábornokok a szaloniki front-átörés évfordulójának ünnepeiről, melyet a szerbek rendeztek meg. Presan a Karagorgyevics-renddel és Toma Dumitrescut a St. Savo-rral tüntette ki a szerb király.

— Ötvenmillió adóeltérő-olást fede-ztek fel egy bakau gyárnál. Bukarest-ből jelentik: A Curentul legutóbbi szá-mának jelentése szerint a bakau Glo-ria gyárnál 50 millió lejes adóeltérő-olásnak jöttek a nyomára. Az esetben a pénzügyminisztérium vizsgálatát kérték, ami azonban még idáig nem történt meg.

— Angliában törvényjavaslat készül a zaj ellen. Londonból jelentik: Wil-frid Ashley ezredes, angol közlekedési miniszter, hír szerint, elhatározta, hogy legközelebb törvényjavaslatot ter-jeszt a parlament elé s ez a javaslat azok ellen irányul, akik lármáznak. Ashley ezredes ezzel kapcsolatban ki-jelentette, hogy néhány durvalelkű fi-ek ezek és ezek nyugalmát megza-varja. Minden polgárnak joga van ah-hoz, hogy munkáját nyugalomban vé-ghezhesse és pihenő idejét békességben tölthesse. Az ezredes kijelentette még, hogy az új törvényjavaslat „meg fog-já tisztítani az utcát a túlköléstől, a harsogástól és a többi fűléstől” és hadba indul azok ellen a zongorák és rádióelőadások ellen, amelyek való-ságos pokollá változtatják egy-egy ház környékét, mert mindenkinek csak olyan szórakozáshoz van joga, amely a szomszédját nem sérti. A törvényja-vaslat nagyjában már készen van s amennyiben az időből telik, a parla-ment legközelebbi ülészekében már-tárgyalni fogják.

— A Vigyázó vagyon leltározá-sánál millió értékű rejtett éksze-rekre bukkantak a leltározók. Budapestről jelentik: A gróf Vi-gyázó-féle alapítványok leltározá-sánál a leltározó közegek millió-s értékű kincsekre bukkantak. Töb-bek között a Kereskedelmi Bank egyik trezorjában egy ezüst serleg-gyűjteményre bukkantak, melynek órási muzális és heraldikus érté-kük van. A Földhitelintézetben órási értékű díszmagyarrá és nagy-értékű ékszerekre bukkantak. Gróf Vigyázó Rákócy-uti házában, a grófnő elhagyott szobájában egy szekrénykében egy 80 ezer pengő értékű nyakéket és egy 30 ezer pengő értékű mellűt találtak, amelyekről Vigyázó Ferenc gróf-nak tudomása sem volt és nem is voltak felvéve a vagyoni listán. A millió-s értékű ékszereken vastag porréteg feküdt, amely arra mutat, hogy az ékszereket évtizedekkel ezelőtt feledkeztek meg.

A parlament összehívásával kaposo-latosan politikai körök legnagyobb ér-deklódással néznek az új szesszió elé, amennyiben most már bizonyosra ve-szik, hogy a nemzeti parasztpárt kép-viselői nem fognak résztvenni a par-lamenti tárgyalásokon. Az előjelek szerint a kormány parlamenti ellenzé-ke így mindössze három honatyából, névszerint Iorga professzor, Averescu tábornok és az Averescanus Papacos-tea képviselőből fog állani.

— Fel akarták robbantani Ebert Frigyes szobrát. Münchenből je-lentik: A véletlen szerencse men-tette meg a pusztulástól a német köztársaság első szoborművét, Ebert Frigyes szobrát. A szobor gondo-zásával megbízott ör a szobor tal-pazatán egy homokbuckát talált, amelyet le akart sepreni. Ekkor vette észre, hogy a homok alatt tizenegy darab dinamitpatron és két gyutacs van. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek. Szakértő bizottság szállt ki a helyszínre, amely megállapította, hogy a dinamit-patronok nemcsak a szobor elpusz-títására, hanem a környező házak robbantására is elegendők let-tek volna.

— Megjelent az első cigány-nyelvű ujság. Moszkvából jelentik: A szovjet egy cigány nyelvű ujság megindítását engedélyezte, ame-lyből az első szám meg is jelent. A lap a cigányok kóborlásainak tör-ténetét ismerteti és a cigányok kulturális szervezkedését propa-gálja. A lap több cigány nyelvű no-vellát is közölt.

— Október 15-én megszűnik a Kárpát-exprez. Brassói tudósítónk jelenti: Október 15-én megszűnik a Kárpát-exprez, mely Brassó és Bukarest között közlekedik. Az exprez csak a nyári szezon alatt szokott működni és ősszel, illetve télen szünetel.

— Együnk lekvárt, Szerkesztő Ur! Ezt a levelet kaptuk: A drágaság oly súlyos lett immár, hogy különösen a középosztály széles rétegeire a legna-gyobb teherrel nehezedik rá. A nagy bajban szerencse még, Szerkesztő Ur, hogy legalább a liszt olcsó aránylag s így legalább a tészta és a kenyér pótolhatja az egész drága egyéb élelmi-szert. A háziasszonyok elsősorban a tésztaeművekkel segíthetnek magukon, de még így is zavarba jutnak nem egyszer, ha kerti akarják az egy-hanguságot. Segítségükre akarnék si-otni derék magyar háziasszonyaink-nak, Szerkesztő Ur s elsősorban a lek-várt és a különböző gyümölcsöket ajánlom nekik, amelyeket igen sok változásban lehet felhasználni s amellett, hogy olcsók, aránytalanul nagy a tápláló erejük. Kevesen tudják, amit pedig sokszor igazoltak már tudomá-nyos alapon, hogy a különböző gyü-mölcsöket nem csupán őszi olcsó-bak a vajnál, hanem táplálékértékben messze felülmúlják s így olyan családokban, ahol apró gyermekek vannak, a jövedelem pedig nem tart lépést a fokozódó drágasággal, igen nagy meg-takarítást jelent a lekvároskenyér s a magyar apróságok számára sokszoró-san tisztább a vajnál. Ezenkívül pe-dig ügyes háziasszony a gyümölcs szántalan variációját is feltalálhatja, ami külön is sok-sok megtakarítást je-lent. Szerkesztő Ur híve: Egy magyar gazdaszany.

— Egy marosvásárhelyi iparos hirtelen halála. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Molnár Ferenc tekintélyes kovácmester ma reg-gel 9 órakor elindult lakásáról. Amikor a Szántó-utca végére ért, hirtelen rosszul lett, összeesett és pár perc múlva meghalt. Szívszél-hűdés ölte meg. A köztisztviselőben álló kovácmester hirtelen halála városszerre mély részvétet keltett.

— Megették a pápuát az adó-behajtó őrszolgát. Amszterdamból jelentik: Holland-Guneában bor-zasztó sorsra jutott egy holland rendőrszolgát, amelyet adóbehaj-tásra küldtek ki. A pápuák éjjel rajtaütöttek, az utolsó száz emberig lemészárolták és a holttesteket fel-falták. A hollandi gyarmati kor-mány büntető expedíciót küldött az emberevő pápuák ellen, de az egész törzs elhagyta sátoroknyhó-ból álló talvait és az őserdőbe menekült.

• LAPUNK BUDAPESTEN állan-dóan olvasható a Park-szálloda ká-véházában, VIII., Baross-tér 19.

Hirdetmény

Közhírré tétetik, hogy a kolozs-megyei prefektúrán október 17-én ké-pesítési vizsgát fognak tartani, melyen résztvehetnek azok az ösz-szes jelöltek, akik közhivatali óhaj-tanak betölteni.

A vizsgára való jelentkezési ké-resekhez csatolni kell az illetőségi bizonyítványt, valamint a tanulmá-nyokról szóló bizonyítványt, ame-lyek legkésőbb folyó évi október hó 16-áig a vármegyei prefektúrához nyújtandók be.

Cluj, 1928. október 9.

Dr. Parthenie Dan Osztályfőnök: prefektus. olvashatatlan aláírás.

HÖLGYEKNEK

nem kell kölcsön

mert

1020 leiért

különböző szín-összeállításban szenzációs kivitelű

TROTTEUR

CIPŐK

érkeztek az

„Érikába”

Árusítás csak 8 napig! Cluj, Piața Unirii 18. Telef. 578 Vidéki rendeléseket pontosan eszközlünk

Apróhirdetés szavanként csak 2 lej!

Amikor a posta késik

Ez a két rövidke történet nem járul hozzá a párisi posta jóhírnevének öregbítéséhez. Pittscott Vilmos, aki mint aktív katona szolgált a hadseregben, hosszú évek előtt nyugalomba vonult, azóta a francia főváros egyik csöndes negyedében él ötszobás villájában. Az egykor délceg katona olyan életmódot folytat, mintha nem is a francia fővárosban laknék, hanem a csöndes Grächen a harmonikus nadragu öreg, rokkant k. u. k. tisztek valamikor eldoradojában. Katonás pontossággal végzi napi sétáját, harangszóra ül asztalához, akár valamelyik vidéki burger, nem érik meg senkivel az öreg gazdaszonyán és mégöregebb inasán kívül. De el is kerül ez a csöndes villát mindenki, akár a Holttenger partjait. Annál nagyobb feltűnést keltett a napokban egy uniformis látogató, aki oldalán hatalmas bőrtáskát viselt — mert hiszen a környék postása volt. A csendes szavára előtötyögött az öreg pucér, beengedte a ritka vendéget, aki az iromba táskából kiemelt egy kis csomagot s átnyújtotta Pittscott nyugalmazott kapitánynak. Viharvert külsejű volt a csomag, ócska, sárgult, tépett papírlapok földtek. Remegő kezekkel bontogatta az öregur a kis pakkot, amelynek mélyéről félholdas, csillagos török érdemrend került elő, mellette török és francia nyelvű pergamen, amely círádás stílusban hozta hírül, hogy a szultán öfelsége azoknak a kiváló szolgálatoknak elismeréséül adományozta ezt a magas kitüntetést, amelyet Pittscott kapitány „amakkor idején”, mint oktatótisztt végzett a konstantinápolyi hadseregnél. De mást is tartalmazott ám a törökbe-tűs diploma! A hatalmas szultán engedélyét, amelynek értelmében Pittscott kapitány ezentúl fezt viselhet, sőt joga van egy hattagú hárem tartására is.

Fejcsóválva olvasta az öreg a furcsa tartalmu oklevelet s először rossz tréfára gondolt, a dátum azonban eloszlatta kételkedését. 1901 volt a diploma keltezése, tehát az az időpont, amikor valóban Konstantinápolyban teljesített katonai szolgálatot. Hoszu huszonhét esztendő telt el azóta, szultán, Törökország — régi emlékek ma...

A másik történet 1914-es dátumot visel. Nem szultáni kitüntetést tartalmaz, sőt háremtartási engedélyt sem ad. Egyszerű kis „anzix”, amelyet 1914 augusztusában tettek postára. Aubert Marcel címére, rajta vékonyvonalú női írással ez a pár rövidke szó:

„Szerdán délután négy órakor okvetlenül elvárom a jelzett helyen. Annie.”

Férje távollétében Aubertin vette kézhez a levelet s mi türes-tagadás, bizony felháborodott férje-ura csapodárságán, akire a „megbeszélthelyen” várakozik Annie kisasszony. A dolog derűs fináléja, hogy a levelezőlapot menyasszony korában ő írta mostani férjének s a kis randevus kártya 14 esztendeig hevert valami poros postafiókban, míg végre megérkezett rendeltetési helyére. Vajjon a postai késedelem ellenére is megtartották-e a tizen-négy év előtti találkát Aubert ur és Annie kisasszony?

A párisi postahivatal egyébként „szigorú” vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy az adott esetekben kit terhel a felelősség.

Legujabb divat

1. Sportensemlé, a szveter durva trikószövetből, fekete, fehér és szürke színben, a szoknya szürke Jerseyből. A szoknyát oldaltránc-csoport szélesíti ki.

2. Köpenyeg, elől széles átvetővel, széles bárányszegéllyel. Az ujjak csuklónál kiszélesednek és szintén prémmel vannak díszítve. A bőrv ugyanazon színű.

Tolsztoj feleségének tragédiája

Megjelentek Tolsztoj grófnő emlékiratai

(Berlin, okt. 12. A Mai Világ tudósítójától.) Most jelentek meg Moszkvában Tolsztoj Leó feleségének feljegyzései 1860-tól 1891-ig. Az emlékiratok megvilágítják a nagy író családi tragédiájának okait. Tolsztoj grófnő vallomásaiban mint könnyen izgató, szenvedélyes asszony mutatkozik, akivel temperamentuma gyakran megszőkít, aki azonban mégis mindig a legjobbat akarta férje és gyermekei számára. Lényének domináló bélége a féltékenységi és pedig nem közönséges értelemben, hanem a szerető asszony érzéséből kifolyólag, aki férjét kizárólagos tulajdonának tekinti. Így tehát mindenre féltékeny, amiben nincsen szerepe: féltékeny múltjára, féltékeny barátaira és féltékeny végül férjének új életfelfogására és nézeteire, amelyeket nem tudott megérteni és magáévá tenni. Az esküvő előtt Tolsztoj átadta neki addig vezetett naplóját, amelyben szabadon és nyíltan beszámolt tévelygéseiről. Ez az olvasmány mély hatást gyakorolt Tolsztoj grófnőre, aki sohasem tudott

ettől szabadulni. Már két hittel az esküvő után, 1862. október 8-án a közeleket jegyzi be naplójába:

— Egész multja olyan rettenetes, hogy — ugylátszik — sohasem tudok majd vele megbékülni.

A következő esztendőben ezek a kifakadások egyre erősebbek lesznek és kíméletlenül ostromozza férjének „nemtörődömségét”. Így 1868 július 31-én ezt írja:

— Immár hat éve vagyok a felesége és mindinkább jobban szeretem. Ő azonban azt mondja, hogy az nem szereltem, hogy együtt élünk és egyik nem tud megenni a másik nélkül. Mindazonáltal szenvedélyesen és nyugtalanul, romantikusan és féltékenyen szeretem és nyugalma gyakran szomorúságot okoz nekem.

Tolsztoj grófnő nemcsak jó feleség, hanem önfeláldozó anya is volt, azonban ideges természete miatt túl nagy volt számára a teher, amelyet viselnie kellett. Tizenhárom gyermeke volt, akik közül néhányan korán meghaltak. Magára kellett vennie az egész

háztartási és gazdasági gondokat. Gyakran arra kérte Tolsztojt, hogy vegye ki ő is részét a családi életből. Tolsztoj azonban legszívesebben visszavonult gondolkodni és ebből esztendő veszekedések keletkeztek.

Tolsztoj világnézetének nagy változásáról az első feljegyzést 1877. december 26-án találjuk a grófnő naplójában.

— Leó Nikolajevics jellemre egészen jobban változik. Habár mindig szertartás és igénytelen volt, most még szertartásosabb és türelmesebb. Ez az örökös harc a minél nagyobb erkölcsi tökéletességért, amely ifjúságától kezdve foglalkoztatta, egyre eredményesebb lesz.

Tolsztoj fokozatos változása a világi dolgaival szemben teljesen feldúlta a családi életet. Felesége ugyanis nem osztotta megvetését a magántulajdonnal szemben. Késégbocsett szándékai és az a kompromisszum, amelyet férje akart kényszeríteni, teljesen tönkretette a családi életet. Egyre erősebben panaszkodik, hogy férje elhanyagolja és igazságtalanul bánik vele. Egyikben ezeket jegyzi be naplójába:

— Az összes emberek házában elsősorban Leó és utána a gyermekek, a teherhordó számár szerepbe szorítottak engemet és mindent reám raknak. Mivel én viseltem a teljes felelősséget a gyermekekért, azoknak neveléséért, a háztartásért, a pénzügyekért, a gazdaságért és minden egyebet, hideg arccal hozzám jönnek és lovagabonát, pénzt és egyéb dolgokat kérnek tőlem a parasztok számára. Én azonban nem értek a földműveléshez, nem tudok parancsolni, nem tudom szükség van-e lovakra és más dolgokra; mindez felhágit és megzavar engem.

Egyre fokozódó gyűlölettel irigskodik követőiről, így 1887. július 19-én:

— Milyen antipatikusak azok az emberek, akik Leó Nikolajevics tanainak követőiként szegődnek! Egyetlen normális ember sincs közöttük! A legtöbb asszony közülük hisztérikus! Stét alakok feszítették be magukat hozzáuk és ezek egy nagy férfian tanítványai! Az emberi társadalom nyomorult kullancsai, foglalkozás nélkül fecsegők és lusta fráterek módor nélkül!

A most nyilvánosságra hozott naplók megvilágítják a világtól elfordult bolseviz és az energikus asszony konfliktusának, majd az ebből keletkező tragédiának okait. A felelősség mindkét részt terhel. Tolsztoj részéről a tragédia utolsó akkusa menekülés volt. Felesége részéről viszont talán a következő, 1890. december 11-ről keletkezett feljegyzés:

— Ha egy ember megmentése, szellemi életének megmentése abban áll, hogy elpusztítsa egy másik, hozzá legközelebb álló embernek életét, úgy — Leó meg van mentve!

CSAK 10 NAPIG!

Szenzációs

Olcsó

Jó

Cipők

árusítása a

Friedmann-cipőüzletben, Főter 9. szám. (volt Bata)

Ne mulassza el ezen kedvező alkalmat. Csak 10 napig

CSAK 10 NAPIG!

Legszebb

lemezek

Lepagenál

SPORTVILÁG

K. A. C.—C. F. R. és Románia
Hagibbor mérkőzés lesz vasárnap.
Kettős bajnoki mérkőzés kerül va-
sárnap eldöntésre a városi sport-
telepen. Délután 2 órakor a KAC
telepen fognak találkozni,
és Hagibbor között eldöntés az
elsőbbség kérdéséről. Ez a mérkő-
zés Kolozsváron mindig „derby”-
nek számít. A Hagibbor eddig
gyenge formát árukt el ugyan és
ezért ezen a mérkőzésen
akárja bemutatni képességeit. Az
eddiggi találkozások, fair, stílusos
és élvezetes játékok eredményeztek
és ennek tulajdonítható, hogy a kö-
zönség különös szeretettel látó-
gatta a két rivális férfias küzdel-
mét. A KAC papírfórmák szerint
jobbnek látszik ugyan, de a
Hagibbor éppen a KAC ellen szó-
kott meglepetést okozni. Mindkét
csapat komplett legénységgel áll
ki a hegemoniát eldöntő mérkő-
zésre. Ha a KAC az előző ellen-
felei ellen mutatott formáját ki-
juttatja, minimális gólaránnyal meg-
nyerheti a mérkőzést. Az előző
mérkőzés befejezése után kerül le-
játszásra 4 órai kezdettel a CFR—
Románia bajnoki mérkőzés. A
győztest a Románia csapatában kell
keresnünk, mert a vasutas csapat
az idei bajnoki fordulón igen gyen-
gen és erőteljesen szerepelt. Ha csak
valami különös esemény nem tör-
tenik — ami nincs ugyan kizárva,
— a Románia nem veszítheti el a
mérkőzést.

A japán atléták legyőzték a
franciákat. Vasárnap tartották meg
Tokióban a francia-japán atlétikai
viadalt. Az eredmény meglepetés-
tel szolgált a franciáknak, mert a
kissé lebecsült japán atléták várat-
lanul 77 fél és 71 fél pont arány-
ban legyőzték a franciákat. A fran-
cia csapat, melyet csak a legna-
gyobb nehézségek árán sikerült ki-
küldeni Tokióba, a viadal befeje-
zésével Osakába hajózik és onnan
fog majd visszatérni Franciaor-
szágba. A francia csapatból mint
már jelentettük, Loundemegue és
Seraphim kiváló atléták hiányoz-
tak.

Miss Robinson megjavította a
100 méteres női futó világrekordot.
Miss Betty Robinson, a tizenkét-
éves amerikai női atléta kétöd-
tizedmásodperccel javította meg a
női siksutás világrekordját, melyet
eddig Miss Filkey tartott 11 más-
odperccel. Miss Robinson az amsz-
terdami olimpiászon tagja volt az
amerikai női csapatnak.

A „letört” Nurmi ismét világ-
rekordot javított. A charlottenburgi
S. C. Berlinben tartott versenyén,
melyen 1500 méteren Larva és a
német bajnok Pelzer álltak starthoz.
Larva 100 méternyi győzelmevel
végződött. Ugyanezen mérkőzésen
állt ki Nurmi, hogy új egyórás
világrekordot állítson fel. Az egyes
lapok által már „letörtnek” nyil-
vánított Nurmi szenzációsan sze-
repet, amennyiben nemcsak 130
méterrel javította meg Bonin ed-
digi világrekordját, de közben a
10 km.-es világrekordot is 29 mp.-
vel javította meg. Sőt 8—9 km. es
részlet ideje is jobb volt, mint a
felállított rekordok. A fin csoda-
futó „letöréséről” terjesztett hírek
tehát legalább is korainak mond-
hatók.

Hirdessen a Mai Világ-ban

KÖZGAZDASÁG

A kolozsvári vámhatóságok orvosolni fogják
a kereskedők egzisztenciális panaszait

A vámfőnök szerint a kereskedők szégyelik
bevallani sérelmeiket

(Cluj-Kolozsvár, okt. 12. A Mai Vi-
lág tudósítójától.) Az ország gazda-
sági életének egyik megoldhatatlan-
nak látszó problémája a vámkérdés,
amely egy elméleti, mint gyakorlati
szempontból valóssággal megbéklyózza
az ipari és kereskedelmi élet vér-
keringését.

Ismert tény és a kormányhatóságok
sem tagadják, hogy a jelenlegi vám-
tarifa tele van hibákkal és zavaros
pontokkal, amelyek miatt a szállítók
nem egyszer súlyos károsodás éri.

A vámtarifa zavaros intézkedései
mellett tekintetbe kell vennünk a vám-
hatóságok adminisztrációs berendez-
kedését, amely felülmúlja a legna-
gyobb méretű bürokratizmus prin-
cipeit is. Az ország különböző ré-
szeiben szinte napenként robbannak
ki vámbotrányok, amelyeknek hullá-
mai szerencsésen idejekorán elűnek.

Egyes paragrafusok téves alkalmá-
zása és hasonló szerű eljárások miatt
a kolozsvári vámhivatal ellen is fel-
merültek panaszok, de be kell ismer-
nünk, hogy azokat minden esetben
idejében orvosolták. Ismerve a vám-
főnök mentalitását, érthető feltá-
rni keltett az, hogy a kolozsvári
vámhivatal főnöke személyesen meg-
jelent a kolozsvári Kereskedelmi és
Iparkamara vámtügyi referensénél és
kijelentette, hogy a kereskedők szé-
gyenlősek vámtügyi elintézésében.
Több esetben is előfordult, hogy a ke-
reskedők és gyárosok különböző pa-
naszokat hoztak fel a vámhatóság
ellen, anélkül, hogy a panaszok orvos-
lásáért hozzájuk fordultak volna.

A vámfőnök a helyzet megváltozta-
sáért megkérte a kamarát, hogy a ke-
reskedők panaszos ügyében a ka-
mara interveniáljon, mert ez az út az
elintézésnek egy könnyebb lehetősége.
A kamara az intervenció nyomán
felhívást intézett a kereskedőkhöz,
hogy amennyiben bármilyen panaszuk
is akadna a kolozsvári vám ellen, egy
azonnal t gyenek jelentést a Keres-
kedelmi és Iparkamaránál, ahol a leg-
sürgősebben interveniálnak.

A kamara az intervenció nyomán
felhívást intézett a kereskedőkhöz,
hogy amennyiben bármilyen panaszuk
is akadna a kolozsvári vám ellen, egy
azonnal t gyenek jelentést a Keres-
kedelmi és Iparkamaránál, ahol a leg-
sürgősebben interveniálnak.

Eldönt a belföldi cipőgyárak
és Bataék harca

A miniszter döntése szerint csak felemelt
vámilletékekkel lehet importálni a Bata-cipőket

(Bucuresti, okt. 12.) Pár héttel
előtt nagy port vert fel a „Bata”
csehszlovák cipőgyár romániai
képviselőinek állítólagos vám-
csalása. A „Bata”-gyár által készi-
tett „Nacocal” cipők ugyanis a
vámtarifa 127 paragrafusának díj-
szabása alá tartoznak és így a vám-
illeték kilógramonként 45 lej lenne.
A vámhatalóság ezt a díjszabást is
alkalmazta, azonban a Bata kép-
viselői Salamonovics és Beneth
megfelelőzték ezt a kirovást a
pénzügyminisztérium mellett mű-
ködő speciális szakértő bizottság-
hoz. A bizottság egy vegyvizsgálat
után helyet adott a „Bata” kép-
viselői panaszának és a cipőket a
vámtarifa 126 paragrafusa szerint
vámoltatta, mely kilógramonként
csak 18 lej vámot állapít meg. Az
importőrök által befizetett 27 lejes
vámkülönbözetet pedig vissza-
fizette az importőröknek.

A belföldi gyárak a szakkbizott-
ság ezer határozatát megfelelőbb-
tették és így ugyanezen bizottság
újra tárgyalta az ügyet, de ismét
a „Bata” képviselőinek adott
igazat.

A belföldi gyárak erre saját ha-
táskörükben megvizsgálták a „Ba-
ta” készítményeit, amely szerintük

igen is a magasabb illeték alá
tartozó bőrből készült.

Memorandumban fordultak vé-
gül is a gyárak az „Ugiron” keresz-
tül a pénzügyminiszterhez, hogy
vizsgálja felül a legfelsőbb szak-
bizottság döntését, mert

az államot igen nagy arányú
károsodás érte.

A szakkbizottság egyik tagja, —
ki egyébként a belföldi gyárak ügy
védje is, — a vizsgálatot vezető
sziguranca inspektor előtt kijelen-
tette, hogy a szakkbizottság bár
látta, hogy a „Bata” árak maga-

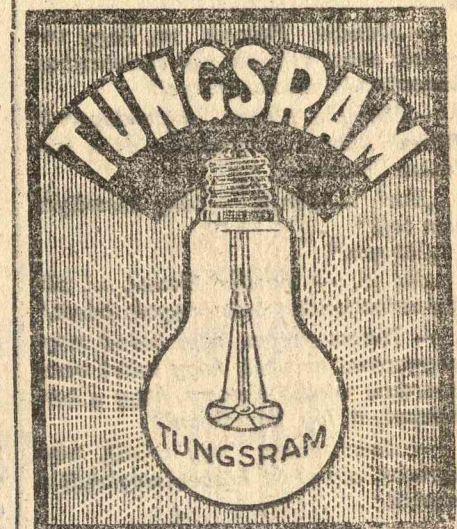
sabb importvám alá eső bőrből
készültek, — azért nem alkalmaz-
ta a magasabb tarifát, hogy a bel-
földi gyárak, amelyek „már a ma-
gas cipőárak folytán tulon-tul meg-
gazdagodtak” —

a külföldi verseny folytán kény-
telenek legyenek áraitat redu-
kálni.

Mindenestre különös magyará-
zat, de emellett az államot 50
millió veszteség érte, nem szólva a
belföldi gyárakról. Az állam azon-
ban elcsúsz a vámilletéktől, amelyet
most már csak a speciális bizott-
ság tagjain követelhetne.

Az Ugir akciójának eredménye-
ként végül is az illetékes minisz-
térium elrendelte, hogy a vegyi
preparátummal előállított „Naco-
cal” bőrből készített cipőket csak
a vámtarifában előírt magasabb
127-es illetékekkel szabad ezután el-
vámolni. Ezzel a belföldi gyárak
álláspontját fogadta el a minisz-
ter, a további Bata-importra nézve.

A román-lengyel kereskedelmi
kamara előkészítő ülése. W. L.
Ewert elnöke alatt Varsóban tar-
tották meg a román-lengyel keres-
kedelmi kamarák felállítására vo-
natkozó első tanácskozást, melyen
az illetékes minisztériumok kikül-
dötték is részt vettek. A tanács
miután meghallgatta W. Ewert el-
nök jelentését az aktivitás meg-
kezdéséről, a meginduláshoz szük-
séges határozatokat is meghozta.

Hirdessen
a Mai Világ-ban

VEGYEN 1x1 RUNÁT

vagy kabátot nálunk; amilyen biztos, hogy

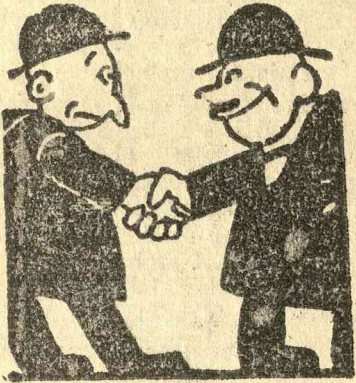
2x2=4

époly biztos, hogy meg lesz elégedve

NEUMANN M.

CLUJ, FÖTÉR

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy nyilatkozatok jelentek meg arról, milyen előkelő emberek a letartóztatott biztosítási igazgatók.

— Nézze, a Kohn-tól is megkérdezték, hogy milyen ember a Grün, az ő társa.

Hogy milyen ember, — mondja Grün, — az egy előkelő ember.

„Előkelő?”

„Igen. Ahhoz előkelő, hogy a vonat harmadik osztályon utazzék, viszont mindig elsőosztályon utazik harmadikosztályú jeggyel.”

— Mondja Pancser ur, hogy vagyunk azzal a kisebbségi státusban biztosítandó iskolasegéllyel?

— Ahogy a Blouné a vendégeivel, Blouné kiment a konyhába és a cseledethez fordult:

„Mari, — kérde, — hány személyre van tej?”

„Négyre.”

„Na jó, — mondja Blouné, — akkor csináljon két teát és nyolc kávét.”

— Kérem szépen nem tudná megmagyarázni az okát, hogy miért veszi Averescu mindig biztosra, hogy a kormányon ő fog következni?

— Azért, mert úgy csinál, mint Móríka, aki ebéd közben megkérde a papáját:

„Papa, akarsz még egy szelet téstét?”

„Nem fiam.”

„Hát akkor, — mondja Móríka, most te kérde engem.”

— Nézze Pancser ur, a kormány-part annyira szítja az ellenzéket a kormánybuktató akcióért, hogy igazán kíváncsi vagyok, hogy ők mit csinálnának, ha ellenzékbe kerülnének?

— Orvosi szigorlaton kérde a professzor:

„A betegnek idegmegrovíttulása van és annak folytán sántít. Ön ebben az esetben mit csinálna, jelölt ur?”

„Mit, — feleli a jelölt, — ez esetben én is sántítanék.”

— Mit gondolt, lesz-e hatása az ellenzék akciójának?

— Nem sok, a kormánypárt szerint. Na de hogy állíthat ügyesít a kormánypárt?

Nézze, a Kohn egyszer beteg volt és elment az orvoshoz, aki erős hashajtót adott neki. Másnap ismét beállt az orvoshoz, aki megkérde, hogy használta-e az orvosságot.

„Nem mondhatnám, hogy használt, — mondja Kohn, — összesen kétszer volt hatása.”

„Hogy lehet az”, — kérde az orvos.

„Ugy, hogy egyszer délelőtt 8-tól 1-ig és másodszor délután 2-től 7-ig volt csak hatása.”

— Akkor az ellenzék szerint ennél az országnál maradunk.

— Mit csinálnak, hogy ne kelljen orvososság?

— Használnak „Angyal” fertőtlenítő szappant.

A francia hatóságok letartóztatási végzést adtak ki a flottaegyezmény dokumentumát publikáló újságíró ellen

(Párizs, október 12.) Az angol-francia flottaegyezmény aktáját proklamáló Horán újságíró elfogatásáért különösen a francia hatóságok minden lehető követelték. Egyes jelentések szerint a francia rendőrség határozott utasítást adott a határőrségeknek, hogy amennyiben Horán amerikai újságíró el akarná hagyni az országot, ne engedjék túl az ország határát.

Más jelentések olyan híreket közölnek, hogy Horán már a tegnapi elhagyta Franciaországot és Belgiumba érkezett. Innen állítólag az élelmes újságíró egyenesen Londonba utazott külön gőzösön.

A nemzetközi botrányjal kapcsolatosan Briand, francia külügyminiszter kabinetfőnöke tegnap fogadta az angol

—amerikai sajtóbizottság. A recepció után

a bizottság élesen megbírálta a kabinetfőnök nyilatkozatát.

amely elégedetlenséget váltott ki.

A delegáció tagjai többek között kérték, hogy ozzák nyilvánosságra Horán vallomásának azon részletét, amelyek alapján a közvélemény is tisztázhatja önmaga előtt a kérdést. Erre azonban azt a választ kapták, hogy

Horán nem jelent meg a rendőrség előtt és jelenlegi tartózkodási helye is ismeretlen.

A sajtószövetség tagjai kijelentették, hogy Horán távozása azt jelenti, hogy saját felfogása szerint is súlyosan vétett a terhére rótt aktapublikálással.

MOZIVILÁG

Szenzációsnak ígérkezik „Anna Laurie,” amelynek címszerepét Lilian Gish alakítja

Lilian Gish nevét ma már Európa, sőt a nagyvilág minden részében ismerik. Eddig vetített filmjeiben elsőrangú művészi alakítást nyújtott, bájos szépségével frappírozta a közönséget, amely rajongott és még ma is rajong érte: ezek a jótulajdonságok emelték nevét világhírnévre.

Lilian Gish jelenleg Reinhardt, az utóbbi évek legnagyobb színpadi rendezőjének irányítása mellett új filmet dolgozik, amelynek francia címe „Le miracle”. A nagytehetségű filmszínész nappal napra dolgozik fáradhatatlanul és legújabb filmjének is megadja azt a művészi írvét, amelyet előző filmjeinél is sikerült realizálnia. Lilian Gish talentumát Kolozsvár mozilátogató közönségének is alkalmá nyílik nemsokára élvezni, mert mint jelentették, a Select mozgó a közeljövőben mutatja be eddigi filmjei közül a legsikerültebbet, az „Anna Laurie”-t. Ez a film világszerte nagy sikert futott be. Cselekménye a skót népköltés bájos fámáiból meríti tartalmát,

jelenetei pedig a hegy-völgyös Skócia festői tájain játszódnak le.

Lilian Gish, akárcsak eddigi filmjeiben, mint a kis Anna Laurie bájos és kellemes egyéniséget csillogtatja meg a fiatal skót lány naivitásának nánszaival. A „szerencsétlen” gyermeklány az élet sok, izgalmas kalandján esik túl, végül is befut mély emberi dráma magába, amelyből kiágaznak a finis szálai és megszületik a skót hegyek között egy kellemes és lélekemelő happy-and, amelyhez hasonló alig láthatunk Lilian Gish eddigi filmalkotásaiban. Az angali teremtes, a kislányos ártatlanság szimbóluma azurkék szemekkel megindítja a legkeményebb szívet is és komoly megfontolásra készteti a szemlélőt: nem haltak még ki Európában az örökösök és ha máshol nem is, de Skóciában föltétlenül virul az igaz és platonikus szerelem. Ezt revelálja „Anna Laurie”, amelynek bemutatási időpontját közölni fogjuk.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szöveg 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresők részére egyszerű hirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

„Üsz” jelígre 4 levele érkezett. Kiadókba vegye át.

Egy szakkepzettségi mozgépész állást keres. Speciálta gép-, villany- és vízszervezésben, valamint színpaddisznításban. Egy kisegítővel is rendelkezik, ki szintén mozgépész és vasesztérgályos. Azonnal állásba léphetek. Cím: „Mozgépész” jelígre a Mai Világ kiadóhivatalában.

Külsőbefejezési butorozott szoba kiadó Zsák-ucca 22. Dávid Ábrahám.

Biztos megélhetési Piaci sátor, áruval együtt, kedvező feltételek mellett eladó. Cím a kiadóban.

Egy rövid női fekete bunda olcsón eladó. Cím Str. Máloasi 4. (Kömalyai-ut).

Hivatalosolga 2 év óta alkalmazva, állást változtatna. Megkeresést „állandó és megbízható” jelígre.

Fajtiszta tizhónapos Dohermann him kutyá, szobatiszta eladó. Ihsz Aladár Rákóczy-ut 35. szám.

Fehér hálószoza kéz alatt eladó. Ugyanott női télikabátok, női ruhák eladók. Szentegyház-ucca 11. I. Zongo. rát bérelnék.

Napi pár órai munkával szép jövedelemre tehet szert. Kolozsváron nagy ismerettségrel rendelkező egyén. Cím a Mai Világ kiadóhivatalában.

Jacobi Emil, cluj ügyvéd, gyakorlott jelölt, vagy fiatal ügyvédet keres.

Keresztúros, hárompedálos, rövid szög, kifogástalan állapotban eladó. Cím a kiadóban.

Kifutófi és leányok felvételmek. Cím: Hygea, Str. Chinezul, Kinizsi-n. 2.

Kereskedelmi érettségivel rendelkező, katonai kötelezettségének eleget tett, volt lapkiadó-hivatali tisztviselő, lapváltató, vagy más kereskedelmi vállalat-hoz tisztviselőnek elmenne. Cím a kiadóhivatalban megtehető.

Str. Cloșca 7. sz. alatt, bérbeadó két üzemhelyiség. Értekezhetni: Jacobi Emil ügyvédnél. Cluj, Str. Regina Maria 8.

Asztalos-műhelynek alkalmas, nagy helyiséget keresek a Calea Victoriei közelében. Cím a kiadóban.

Eladó dunyha és párna. Főter 6. fezt. 4. 2-3 leány, vagy fiú, lakást és teljes ellátást kaphat a Kliniká közelében, keres házban. Str. Babeş 19. (v. Trefort-u.)

Keresünk jó állapotban levő kőzicsit megvételre. Cím a kiadóban.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI IRODA HIREI

HETI MŰSOR

Péntek: Fél 4-kor és fél 6-kor: Fekete tóza. (Mozieladás. Helyárak: 20 és 10 lej.)

Péntek: Fél 9-kor: A kubáni kozák énekes és táncórás föllépése. I. Borka asszony és György deák. (XVIII. századbeli vidám minorita köztáncok először. Bevezető előadást tart Janovics Jenő dr.) II. Kozák lakodalom. (Jelenetek az orosz életből. Táncok, énekek. Előadja a kubáni kozákkórus.) III. omnia vincit amor. (XVIII. századbeli vidám köztáncok.) IV. Tutankhamen ballet. (Előadja a kubáni kozákkórus. Premierbérlet 8. sz.)

Ma este premier és a kubáni orosz kozákok föllépése. Olyan irodalmi és tényleg lesz ma a színháznak, amelyik a csupán szórakozni vágyó közönség sem kell, hogy megijedjen, mert jobban fog mulatni, mint a legmodernebb és legötletesebb francia vigjáték pikantériáin. Egy 200 év előtti 5 játékoszó kis minorita vigjátéknak, a magyar irodalom igazi antik gyöngyszemének lesz a bemutatás előadása. Cím: Borka asszony és György deák. Az a témája, hogy már 200 év előtt milyen nehezen tudott könyt alá kapni a vén leány. A darab ugynevezett iskolai játék, amelyet papok írtak s diákok adtak elő. A Borka asszony és György deák bizonyára ugyanazt a karriert fogja befutni, amit az Omnia vincit amor futott be. Ezt a szintén a kolozsvári színház ásta ki az elmúlt évek feledéséből s olyan sikerrel, hogy most a budapesti nemzeti színháznak is állandó műsordarabja lett. A mai estén különben elő fogják adni az Omnia vincit amor-t is, amelyről a budapesti kritika is megállapította, hogy a legmulatságosabb vigjáték. Előadás előtt az iskolai drámáról rövid bevezető fejtegetést fog tartani Janovics Jenő dr. Az est legélesebb része és nagy eseménye lesz még a kubáni orosz kozákok föllépése. Európa nagy világvárosainak elnevezetett közönsége lelkesedéssel tapsolt ezeknek az oroszoknak tünnéyes táneművészetét. Két scenirozott jelenetet fognak az oroszok bemutatni énekekkel, táncokkal: A Kozáklakodalom és a Tutankhamen ballet című produkciókat. Rendes helyárak!

Hétlőn este: Házibará és a kubáni kozákok föllépése. Ötödik előadása lesz hétlőn este a nagyszerű és szellemes Házibará-nak, amelynek minden eddigi előadását zsufolt nézőtér tapsolta végig. Előadás után a kubáni orosz kozákkórus nagyszerű mutatványait fog gyönyörködtetni a közönség.

Gyurkovics-fiúk szombaton és vasárnap este. Szombaton este harmadszor, vasárnap este negyedszer adják a Gyurkovics-fiúk című óriási sikerű 3 felvonásos operettjüonságot. Mind a kétszer a premiére diadalmas szereposztásában és rendes bérletfolyamban adják a Gyurkovics-fiúkat s az előadás után új mutatványok keretében fognak föllépni a kubáni orosz kozákok. Rendes helyárak!

Délután: Éva grófnő és Régi nyár. Szombaton délután mérsékelt helyárakkal a Karácsonyi lível, Kondor Ibolyával, Kun Magdával, Sólyom Győzővel, Tompa Bélával, Ihsz Aladárral, Leówey Leóval, Selmezi Mihállyal a főszerepekben adják az idei évad nagy sláger operettjét, az Éva grófnő-t. Vasárnap 5 órakor pedig a Régi nyár című revü-operettjüonságot kerül színe

Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF